

Nieuwe regeling van de pacht

NOTA VAN WIJZIGINGEN

(Ingezonden bij brief van 28 mei 1956)

No. 7

In het ontwerp worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Artikel 1. In het eerste lid wordt het gestelde onder *b*, 6° vervangen door:

6°. de teelt van griendhout en van riet;

Aan het eerste lid, onder *b*, wordt toegevoegd:

7°. elke andere tak van bodemcultuur met uitzondering van bosbouw, behoudens het bepaalde in het vijfde lid;

Het derde lid wordt tweede lid en wordt gelezen als volgt:

2. Behalve voor de toepassing van artikel 55 geldt hetgeen in deze wet is bepaald met betrekking tot los land insgelijks met betrekking tot een of meer gebouwen of gedeelten daarvan, welke dienen tot de uitoefening van de landbouw.

Het tweede lid wordt derde lid en wordt gelezen als volgt:

3. Indien echter tussen dezelfde partijen bij één overeenkomst los land en bij een andere overeenkomst een of meer gebouwen of gedeelten daarvan zijn verpacht, worden de bepalingen omtrent verpachting van hoeven op beide overeenkomsten van toepassing met ingang van het tijdstip, waarop de laatste der beide overeenkomsten is gesloten.

Na het derde lid worden een vierde en vijfde lid toegevoegd, luidende als volgt:

4. Onder hoeve en los land worden begrepen de daarbij behorende, niet tot de uitoefening van de landbouw dienende gronden met inbegrip van de zich daarop bevindende houtopstanden.

5. Voor de toepassing van de artikelen 39, 40, 46, 48, 49 en 59 wordt onder landbouw bosbouw begrepen.

Artikel 3. Het tweede lid wordt gelezen:

2. Alvorens Ons de voordracht tot een algemene maatregel van bestuur wordt gedaan, wordt de commissie van advies voor het grond- en pachtprijspeil gehoord.

Artikel 5. In het derde lid wordt achter letter *d* een komma geplaatst.

Een zesde lid wordt toegevoegd luidende:

6. Het bepaalde in het eerste lid, onder *c*, blijft buiten toepassing, indien uit een verklaring van burgemeester en wethouders van de gemeente, waarin het land is gelegen, blijkt dat dit is opgenomen in een goedgekeurd uitbreidingsplan of wederopbouwplan en daarbij een niet tot de landbouw betreffende bestemming heeft gekregen.

Artikel 7. Het eerste lid wordt gelezen:

1. Zij die voornemens zijn met elkaar een pachtovereenkomst of een overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst aan te gaan, zijn bevoegd een ontwerp-pachtovereenkomst, onderscheidenlijk een ontwerp-overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst ter goedkeuring aan de grondkamer in te zenden.

In het tweede lid wordt in plaats van „ontwerp-pachtovereenkomst” gelezen: ontwerp-overeenkomst; voorts wordt in plaats van: „en derde lid” gelezen: , derde en zesde lid.

Het derde lid wordt gelezen:

3. Indien binnen twee maanden, nadat de grondkamer of de Centrale Grondkamer een ontwerp-pachtovereenkomst of een ontwerp-overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst heeft goedgekeurd, een overeenkomst wordt ingezonden, die gelijk is aan de ontwerp-overeenkomst, zoals deze werd goedgekeurd, is de grondkamer tot goedkeuring gehouden.

Artikel 12. In het vijfde lid wordt de punt achter „gevraagd” vervangen door een komma en wordt de tweede volzin vervangen door de woorden: tenzij de grondkamer een pachttermijn van een jaar of korter goedkeurt.

Artikel 15. In plaats van „verjaart” wordt gelezen: vervalt.

Artikel 26. In het tweede lid wordt in plaats van „veertien dagen” gelezen: een maand.

Artikel 29. Het eerste lid wordt als volgt gelezen:

1. De verpachter is verplicht tot wederopbouw van door brand of storm tenietgegangene opstallen, voorzover de wederopbouw noodzakelijk is voor de uitoefening van het bedrijf op het gepachte. Deze verplichting bestaat niet, indien de pachtovereenkomst voor kortere dan de wettelijke duur geldt en bestaat ook niet voor de onderverpachter.

Tussen het eerste en het tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

2. De grondkamer kan de verpachter op diens verzoek, hetzij vóór het aangaan van de overeenkomst, hetzij bij een toetsing, van deze verplichting ontheffen, indien de opstallen niet op redelijke voorwaarden voor de herbouwwaarde verzekerd kunnen worden of aannemelijk is, dat bij tenietgaan van de opstallen de verplichting tot wederopbouw op grond van het bepaalde in de eerste zin van het vierde lid zal vervallen.

Het tweede lid wordt derde lid en wordt gelezen:

3. Indien de verpachter, hoewel de opstallen op redelijke voorwaarden voor de herbouwwaarde verzekerd kunnen worden, niet of niet afdoende tegen brand- of stormschade verzekerd is en niet anderszins zekerheid biedt de in het eerste lid genoemde verplichting te zullen nakomen, kan de pachtkamer de pachter op diens verzoek machtigen een verzekering of een aanvullende verzekering voor ten hoogste de duur van de lopende pachttermijn te sluiten en de premie voor rekening van de verpachter te betalen. Indien het betreft het sluiten van een aanvullende verzekering, moet deze worden gesloten bij de verzekeraar bij wie de opstallen verzekerd zijn, tenzij de pachtkamer in haar beschikking anders bepaalt. Onder verzekering voor de herbouwwaarde wordt verstaan een verzekering tot zodanig bedrag, dat daarmede kan worden voldaan aan de in het eerste lid, eerste zin, omschreven verplichting.

Het derde lid wordt vierde lid en wordt gelezen:

4. De verplichting van de verpachter tot wederopbouw vervalt, indien de wederopbouw, de algemene belangen van de landbouw of de bijzondere omstandigheden van het geval in aanmerking genomen, van de verpachter in redelijkheid niet kan worden gevergd. Indien de pachter voor de door brand ontstane schade aansprakelijk is, wordt de verplichting van de verpachter tot wederopbouw geschorst, zolang de pachter aan zijn verplichting tot schadevergoeding niet heeft voldaan.

Artikel 30. In het eerste en tweede lid wordt het woord „uitdrukkelijke” vervangen door: schriftelijke.

Artikel 32. Het cijfer 1. voor het eerste lid vervalt en het woord „uitdrukkelijke” in dit lid wordt vervangen door: schriftelijke.

Het tweede lid vervalt.

Na artikel 32 wordt een nieuw artikel 32a ingevoegd, luidende:

Artikel 32a. 1. Telkens voor het verstrijken van een pachttermijn kan de pachter of de verpachter aan de grondkamer verzoeken andere bepalingen van de pachtovereenkomst dan met betrekking tot de tegenprestatie te herzien.

2. De grondkamer herzielt deze, indien door de verandering het algemeen landbouwbelang wordt gediend en geen redelijk belang van de andere partij zich daartegen verzet.

3. De wijziging gaat in met ingang van de nieuwe pachttermijn.

Artikel 36. Voor de tegenwoordige tekst wordt het cijfer 1. geplaatst.

Een tweede lid wordt toegevoegd, luidende:

2. Indien de grondkamer een pachttermijn van een jaar of korter heeft goedgekeurd, kan geen verlenging van de pachtovereenkomst worden verzocht.

In artikel 40, eerste lid, wordt in plaats van „in de volgende leden” gelezen: in het volgende lid; voorts wordt tussen de woorden „persoonlijk” en „in gebruik wil nemen” ingevoegd: voor een tot de landbouw betrekkelijk doel.

Na artikel 40 wordt een nieuw artikel 40a ingevoegd, luidende:

Artikel 40a. Indien krachtens artikel 36, eerste lid, verlenging wordt verzocht, wijst de pachtkamer het verzoek af, indien de bijzondere omstandigheid, met het oog waarop de korte duur van de pachtovereenkomst is goedgekeurd, zich heeft voorgedaan of aannemelijk is, dat deze zich voor of korte tijd na het einde van de lopende pachtovereenkomst zal voordoen.

Artikel 45. In de eerste zin wordt in plaats van „en tweede lid” gelezen: , tweede en zesde lid.

De laatste zin wordt vervangen door het volgende:

De pachter kan alsdan de pachtovereenkomst voor het overige beëindigen op het tijdstip waarop de pachtovereenkomst zonder verlenging zou zijn geëindigd. Hij geeft hiervan bij aangetekende brief kennis aan de verpachter binnen een maand nadat de beschikking onaantastbaar is geworden.

Artikel 46. In het tweede lid worden in de eerste en tweede zin de woorden „pachtovereenkomst is aangegaan” vervangen door: pachtverhouding is aangevangen.

Artikel 47. Na het eerste lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende als volgt:

2. Indien de pachter een verzoek, als bedoeld in het vorige lid, heeft gedaan, is de verpachter bevoegd aan de grondkamer te verzoeken een of meer anderen van de in het vorige lid genoemde belanghebbenden in de plaats van de pachter te stellen. Indien de verpachter van deze bevoegdheid heeft gebruik gemaakt, wordt op diens verzoek beslist, ook ingeval de pachter zijn verzoek intrekt.

Het tweede lid wordt vernummerd tot 3 en gelezen als volgt:

3. De grondkamer beschikt op een verzoek om indeplaatsstelling na verhoor of behoorlijke oproeping van de pachter, de verpachter en de voorgestelde nieuwe pachter.

Het derde lid wordt vernummerd tot 4.

Het vierde lid wordt vernummerd tot 5; daarin wordt in plaats van „artikel 5, tweede lid” gelezen: artikel 5, tweede en zesde lid.

Het vijfde lid wordt vernummerd tot 6.

Het zesde lid wordt vernummerd tot 7 en gelezen als volgt:

7. De grondkamer kan op verzoek van de verpachter of van de voorgestelde pachter de pachtovereenkomst, behalve ten aanzien van de duur, wijzigen. Het bepaalde in artikel 6, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Het zevende en het achtste lid worden vernummerd tot 8 en 9.

Het negende lid wordt vernummerd tot 10 en in plaats van de woorden „in het zesde en zevende lid” wordt gelezen: in het zevende en achtste lid.

Artikel 48. Het tweede lid wordt gelezen:

2. Bij ontbinding voor een gedeelte van het verpachte vermindert de pachtkamer de tegenprestatie dienovereenkomstig. De pachter kan alsdan de pachtovereenkomst voor het overige beëindigen op het in het vorige lid bedoelde tijdstip. Hij geeft hiervan bij aangetekende brief kennis aan de verpachter binnen een maand nadat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan.

Artikel 49. In de eerste zin van het derde lid en in het vierde lid worden de woorden „indien de pachtovereenkomst is aangegaan” vervangen door: indien de pachtverhouding is aangegaan.

Artikel 51. Het vijfde lid wordt gelezen:

5. De grondkamer beslist op de verzoeken, bedoeld in het derde lid, naar billijkheid, mede in aanmerking genomen de wensen van de verpachter en met inachtneming van de overige bepalingen van dit artikel.

In het zesde lid wordt in plaats van „artikel 5, tweede lid” gelezen: artikel 5, tweede en zesde lid.

Het achtste lid wordt gelezen:

8. De grondkamer kan op verzoek van de verpachter of van de voorgestelde pachter de pachtovereenkomst, behalve ten aanzien van de duur, wijzigen. Het bepaalde in artikel 6, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 55. Aan het tweede lid wordt de volgende zin toegevoegd:

De besluiten van de grondkamer worden in de *Nederlandse Staatscourant* bekendgemaakt.

Artikel 56. Het eerste lid wordt gelezen:

1. De bepalingen van deze wet vinden overeenkomstige toepassing op overeenkomsten, waardoor of krachtens welke tegen een vergoeding ineens of in termijnen zakelijke genotsrechten voor 25 jaar of korter, dan wel voor onbepaalde tijd op hoeven of los land worden gevestigd. In geval van zakelijke genotsrechten voor onbepaalde tijd blijft de overeenkomstige toepassing van bepalingen van deze wet beperkt tot 25 jaar na de vestiging.

Artikel 61. Aan dit artikel wordt de volgende zin toegevoegd:

Hij geeft hiervan bij aangetekende brief kennis aan de verpachter binnen een maand na de beëindiging, bedoeld in artikel 59, eerste lid, onder d.

Artikel 63. Het eerste lid wordt gelezen als volgt:

1. Het is verboden zonder voorafgaande goedkeuring van de grondkamer gras of hooi anders dan per gewicht te verkopen of ten verkoop aan te bieden of zich te verbinden vee ter inscharing aan te nemen.

Het derde lid wordt gelezen als volgt:

3. De grondkamer kan aan haar goedkeuring voorwaarden verbinden. Zij kan onder meer als voorwaarde stellen, dat de tegenprestatie niet hoger zal zijn dan een nader door haar te bepalen bedrag. Zij houdt bij de bepaling van dat bedrag rekening met de toelaatbare pachtprijs.

Artikel 64. Dit artikel wordt gelezen als volgt:

De grondkamer kan met betrekking tot verkoop van gras of hooi anders dan per gewicht en tot het aannemen van vee ter inscharing bij besluit algemene voorschriften vaststellen.

Artikel 66. Dit artikel wordt artikel 67 en gelezen:

De besluiten, bedoeld in de artikelen 64-66, behoeven de goedkeuring van Onze Minister. Zij worden in de *Nederlandse Staatscourant* bekendgemaakt.

Artikel 67. Dit artikel wordt artikel 66; voor de bestaande tekst wordt het cijfer 1. geplaatst.

Een nieuw lid wordt toegevoegd, luidende:

2. De grondkamer kan met betrekking tot de naweide bij besluit algemene voorschriften vaststellen.

Artikel 68. Na het eerste lid wordt een nieuw tweede lid ingevoegd, luidende:

2. Het is verboden bij een overeenkomst tussen een afgaande en een opgaande pachter, verband houdende met de overgang van het bedrijf, meer te bedingen of aan te nemen dan een redelijke vergoeding voor de verrichte prestatie.

Het tweede lid wordt derde lid en wordt gelezen:

3. Het is verboden ter zake van het verlenen van bemiddeling of andere diensten bij het sluiten van een pachtovereenkomst of van een overeenkomst tot wijziging of beëindiging van een pachtovereenkomst meer te bedingen of aan te nemen dan een redelijke vergoeding.

Artikel 70. Het derde lid wordt gelezen als volgt:

3. Bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter of van de plaatsvervangende voorzitter treedt het oudste lid als waarnemend voorzitter op.

Artikel 71. In het derde lid wordt in plaats van „maakt de grondkamer een aanbeveling op” gelezen: maken Gedeputeerde Staten een aanbeveling op.

Artikel 75. In het eerste lid wordt voor de woorden: „bij de Centrale Grondkamer” een komma geplaatst.

Artikel 80 vervalt.

Artikel 83. Dit artikel wordt gelezen als volgt:

1. De Centrale Grondkamer houdt zitting en beslist met twee tot de rechterlijke macht behorende leden en drie niet tot de rechterlijke macht behorende deskundige leden.

2. Een der tot de rechterlijke macht behorende leden treedt op als voorzitter.

3. Beschikkingen van de Centrale Grondkamer, genomen met een ander aantal personen dan in het eerste lid is vermeld, zijn nietig.

Artikel 84. In dit artikel vervallen de woorden „de voorzitter, de plaatsvervangende voorzitter,”.

Artikel 87. In het eerste lid vervallen de woorden: „de secretaris van”.

Het derde lid wordt gelezen als volgt:

3. Indien de goedkeuring van de pachtovereenkomst of van de overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst wordt verlangd op grond van het bepaalde in artikel 7, derde lid, wordt tevens de beschikking van de grondkamer, waarbij de ontwerp-overeenkomst werd goedgekeurd, vermeld.

Artikel 88. De eerste volzin wordt gelezen als volgt:

Het verzoek tot goedkeuring van een ontwerp-pachtovereenkomst of van een ontwerp-overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst wordt ingediend bij de grondkamer.

In de tweede volzin wordt in plaats van „ontwerp-pacht-overeenkomst” gelezen: ontwerp-overeenkomst.

In de derde volzin wordt in plaats van „verzoekers” gelezen: verzoekers.

Artikel 89. Het eerste lid wordt gelezen als volgt:

1. De verzoeken, bedoeld in de artikelen 12, derde lid, 13, derde lid, 19, eerste lid, 29, tweede lid, 30, derde lid, 32a, eerste lid, 47, eerste, tweede en zevende lid, en 51, derde en achtste lid, vinden plaats door indiening van een verzoekschrift bij de grondkamer met zoveel afschriften als er wederpartijen bij de overeenkomst of belanghebbenden zijn.

Artikel 90. In het eerste lid vervallen de woorden: „de secretaris van”.

Artikel 91. Aan het artikel wordt een zin toegevoegd, luidende:

Indien het een hoeve betreft, wordt het verzoek ingediend bij de grondkamer, binnen welker rechtsgebied het hoofgebouw, tot de hoeve behorend, gelegen is.

Artikel 93. In het eerste lid wordt in plaats van „en aan de personen, die in de ontwerp-pachtovereenkomst als partijen zijn genoemd” gelezen: of, indien het een ontwerp-pachtovereenkomst of een ontwerp-overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst betreft, aan de personen, die daarin als partijen zijn genoemd.

In het tweede lid wordt in plaats van „ontwerp-pachtovereenkomst” gelezen: ontwerp-overeenkomst.

Artikel 94. In het vierde lid wordt in plaats van „pacht-overeenkomst” gelezen: overeenkomst.

Artikel 95. Het eerste lid wordt gelezen als volgt:

1. Indien de grondkamer een ontwerp-pachtovereenkomst of een ontwerp-overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst niet aanstonds kan goedkeuren, deelt zij aan de personen, die in de ontwerp-overeenkomst als partijen zijn genoemd, haar bezwaren mede en geeft zij aan of, en zo ja, op welke wijze deze kunnen worden opgeheven.

In het derde lid wordt in plaats van „ontwerp-pachtovereenkomst” gelezen: ontwerp-overeenkomst.

In het vierde lid wordt in plaats van „ontwerp-pachtovereenkomst” gelezen: ontwerp-overeenkomst.

Artikel 101. Tussen de woorden „ontwerp-pachtovereenkomst” en „vinden” wordt ingevoegd: of van een ontwerp-overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst.

Artikel 103. In het eerste lid wordt tussen de woorden „ontwerp-pachtovereenkomst” en „afhankelijk” ingevoegd: of van de ontwerp-overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst.

Het tweede lid wordt gelezen als volgt:

2. Een expeditie van de beschikking wordt aan de bij de overeenkomst of ontwerp-overeenkomst betrokken partijen of belanghebbenden alsmede aan de verzoeker toegezonden. De dag van verzending wordt op de expeditie aangegetekend.

Artikel 106. Het eerste lid wordt gelezen als volgt:

1. Van de beschikkingen van de grondkamer staat, behoudens het in het derde lid bepaalde, aan partijen, belanghebbenden, alsmede aan de verzoeker binnen een maand, nadat de beschikking aan hen is verzonden, beroep open op de Centrale Grondkamer.

In het tweede lid wordt de tweede volzin gelezen als volgt:

Het incidenteel beroep wordt op straffe van niet-ontvanke-lijkheid ingesteld bij het schriftelijk antwoord.

In het derde lid wordt tussen de woorden „pachtovereenkomst” en „ongewijzigd” gelezen: of een overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst dan wel het ontwerp van een dezer overeenkomsten.

Het vierde en vijfde lid vervallen.

Artikel 107. Dit artikel wordt als volgt gelezen:

1. Het beroep wordt ingesteld door indiening van een beroepschrift bij de Centrale Grondkamer. Bij het beroepschrift wordt een expeditie van de beroepen beschikking gevoegd.

2. Het beroepschrift bevat een opgave van de naam, de voornamen en de woonplaats van de verzoeker, van de naam en de woonplaats van de wederpartij of belanghebbende, zo deze er is, voorts de bezwaren tegen de beschikking, waarvan beroep, en de gevraagde beslissing.

3. Bij het beroepschrift worden zoveel afschriften gevoegd als er wederpartijen of belanghebbenden zijn.

4. Indien het beroep betreft een ter goedkeuring ingezonden overeenkomst, als bedoeld in artikel 2, of een ontwerp-pachtovereenkomst of een ontwerp-overeenkomst tot wijziging van een pachtovereenkomst, worden bij het beroepschrift de daartoe bij de grondkamer ingediende bescheiden mede overgelegd.

5. De griffier zendt een afschrift van het beroepschrift onverwijld aan elk der wederpartijen of belanghebbenden, zo deze er zijn, toe en voegt daarbij een kennisgeving, vermeldende de tijd binnen welke een schriftelijk antwoord kan worden ingezonden.

6. Het beroepschrift wordt mondeling ter zitting behandeld, indien de Centrale Grondkamer dit nodig oordeelt, dan wel een der partijen of belanghebbenden dit verzoekt. Overigens vinden de bepalingen van Afdeling 2 en van Afdeling 3, met uitzondering van artikel 104, overeenkomstige toepassing.

Artikel 108. In het eerste lid wordt in plaats van „beslissing” gelezen: beschikking.

In het tweede lid wordt in plaats van „beslissing” gelezen: beschikking.

Artikel 109. In het tweede lid wordt in plaats van „beslissing” gelezen: beschikking.

Artikel 110. In het derde lid wordt in plaats van „beslissing” gelezen: beschikking.

Het boven artikel 111 geplaatste opschrift wordt gelezen:

§ 3. *Competentie-geschillen*

Artikel 111. In plaats van „Jurisdicctie-geschillen” wordt gelezen: Competentie-geschillen.

Artikel 114. In de eerste zin van het artikel wordt tussen „Indien” en „een verzoek” ingevoegd: binnen de in de wet gestelde termijn.

De tweede zin wordt gelezen:

Hetzelfde geldt, indien een dergelijke beslissing door de pachtkamer van het gerechtshof te Arnhem wordt bevestigd dan wel door haar de pachtkamer bij het kantongerecht alsnog niet bevoegd wordt verklaard van het verzoek of van de vordering kennis te nemen.

Artikel 117 wordt gelezen:

1. Echtgenoten, bloedverwanten of aanverwanten tot de derde graad ingesloten, kunnen niet tezamen zijn leden of plaatsvervangende leden van de pachtkamer van eenzelfde kantongerecht, kantonrechter, ambtenaar van het openbaar ministerie of griffier bij hetzelfde kantongerecht.

2. Indien het huwelijk eerst mocht worden aangegaan na de benoeming, zal de jongstbenoemde zijn ambt niet kunnen behouden.

3. Indien de zwagerschap eerst mocht zijn ontstaan na de benoeming, zal degeen, die haar veroorzaakte, zijn ambt niet kunnen behouden, behoudens door Ons te verlenen vergunning.

4. De zwagerschap houdt op door de ontbinding van het huwelijk, dat haar veroorzaakte.

Artikel 119. In de aanhef wordt het woord „lid” vervangen door: artikel.

Artikel 123. Aan het tweede lid wordt de volgende zin toegevoegd:

Artikel 29, tweede lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering vindt ten aanzien van deze personen overeenkomstige toepassing.

Artikel 125. Het tweede lid wordt gelezen als volgt:

2. De pachtkamer bestaat uit de daarvoor aangewezen leden van het gerechtshof en ten minste drie niet tot de rechterlijke macht behorende personen als deskundige leden.

In het derde lid vervalt in de eerste volzin het woord „twee”.

Artikel 126. Dit artikel wordt gelezen als volgt:

1. De pachtkamer van het gerechtshof te Arnhem houdt zitting en beslist met drie leden van het gerechtshof en twee raden. Een der leden van het gerechtshof treedt op als voorzitter.

2. Uitspraken van de pachtkamer van het kantongerecht en van de pachtkamer van het gerechtshof te Arnhem, gedaan met een ander aantal personen dan in artikel 115, tweede lid, onderscheidenlijk in het voorgaande lid is vermeld, zijn nietig.

Artikel 128. In het eerste lid wordt de punt achter het bepaalde onder *e* vervangen door een puntkomma en wordt toegevoegd:

f. een overeenkomst tussen afgaande en opkomende pachters, verband houdende met de overgang van het bedrijf.

Artikel 129. De punt achter het bepaalde onder *d* wordt vervangen door een puntkomma, waarna wordt toegevoegd:

e. terugvordering van teveel betaalde pacht;

f. vergoeding van schade wegens onrechtmatig gebruik van het gepachte, nadat de pachtovereenkomst is geëindigd.

Artikel 141. Het cijfer 1. voor het eerste lid alsmede het tweede lid vervallen.

Artikel 144. In het vierde lid worden de woorden „dan wel alle grieven tegen de schriftelijke vastlegging verwerpt” vervangen door: dan wel niet tot een andere beslissing dan de eerste rechter komt.

Artikel 154. In de eerste zin van het artikel wordt tussen „Indien” en „een verzoek” ingevoegd; binnen de in de wet gestelde termijn.

De tweede zin wordt gelezen:

Hetzelfde geldt, indien een dergelijke beslissing door de Centrale Grondkamer wordt bevestigd dan wel door haar de grondkamer alsnog niet bevoegd wordt verklaard van het verzoek kennis te nemen.

Na artikel 154 wordt een nieuw hoofdstuk ingevoegd, luidende:

HOOFDSTUK Va

Samenstelling en taak van de commissie van advies voor het grond- en pachtprijspeil

Artikel 154a. 1. Er is een commissie van advies voor het grond- en pachtprijspeil, welke tot taak heeft Onze Minister desgevraagd of eigener beweging van advies te dienen over het peil van de koop- en pachtprizen voor landbouwgronden en over daarmede rechtstreeks verband houdende aangelegenheden.

2. Wij benoemen de voorzitter en de overige leden der commissie en behouden Ons voor adviserende leden te benoemen.

3. De commissie bestaat uit twaalf leden. Zes leden worden benoemd uit voordrachten van twee personen, welke voor elke te vervullen plaats worden opgemaakt door de daartoe door Onze Minister aan te wijzen centrale organisaties voor het agrarische bedrijfsleven en andere organisaties.

4. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gegeven betreffende de taak en de werkwijze van de commissie.

Artikel 154b. De grondkamers en de Centrale Grondkamer zijn verplicht aan de commissie voor het grond- en pachtprijspeil alle inlichtingen te verstrekken, welke zij voor de uitoefening van haar taak nodig oordeelt. Inlichtingen over zaken, welke voor de grondkamer aanhangig zijn of zijn geweest,

worden slechts verstrekt na verloop van de termijn, genoemd in artikel 106, eerste lid en, zo er van de beschikking van de grondkamer beroep is ingesteld bij de Centrale Grondkamer, nadat op dat beroep onherroepelijk is beslist.

Na artikel 159 wordt een nieuw artikel 159a ingevoegd luidende:

Artikel 159a. Met betrekking tot pachtovereenkomsten welke van kracht zijn op het tijdstip van het in werking treden van deze wet, kan de ontheffing, bedoeld in artikel 29, tweede lid, gedurende een jaar na het in werking treden der wet gevraagd worden.

Artikel 173. In plaats van „volgens het recht, zoals dit luidt tijdens het uitbrengen van de dagvaarding” wordt gelezen: volgens het recht zoals dit luidt op het tijdstip van het vonnis, bedoeld in artikel 37, vierde lid van de Onteigeningswet.

Artikel 175. In het in dit artikel onder *b.* voorgestelde artikel 39a van de Onteigeningswet wordt na „uitbreidingsplan” ingevoegd: of wederopbouwplan; voorts wordt de punt aan het slot vervangen door een komma en wordt toegevoegd: voorzover die veranderingen niet in overeenstemming zijn met die bestemming.

In het in dit artikel onder *c.* voorgestelde artikel 42a van de Onteigeningswet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

In de eerste zin van het derde lid worden de woorden: „indien de pachtovereenkomst is aangegaan” vervangen door: indien de pachtverhouding is aangevangen.

In het vierde lid worden de woorden: „Indien een pachtovereenkomst is aangegaan” vervangen door: Indien een pachtverhouding is aangevangen.

Na het vierde lid wordt een nieuw lid ingevoegd luidende:

Indien op het tijdstip van de nederlegging ter inzage, bedoeld in de artikelen 12, eerste lid, en 91, de pachtovereenkomst ingevolge artikel 9 van de Pachtwet voor onbepaalde tijd geldt, wordt voor de berekening van de schadeloosstelling uitgegaan van de overeengekomen duur, doch ingeval de overeenkomst voor onbepaalde tijd is aangegaan, nimmer van een langere dan de in artikel 12, eerste lid, van de Pachtwet bedoelde duur. Voor de berekening van de schadeloosstelling wordt op gelijke wijze als ten aanzien van pachtovereenkomsten, waarop artikel 9 van de Pachtwet niet van toepassing is, aangenomen, dat de pachtovereenkomst zou kunnen worden verlengd; het derde en vierde lid vinden overeenkomstige toepassing.

In de in dit artikel onder *d.* voorgestelde wijziging van artikel 88 van de Onteigeningswet wordt in plaats van „42a, 1ste—4de lid” gelezen: 42a, 1ste—5de lid.

Artikel 178. In de in dit artikel onder *a.* voorgestelde wijziging van artikel 13, eerste lid van de Wederopbouwwet wordt in plaats van „42a, eerste—vierde lid” gelezen: 42a, eerste—vijfde lid.

Artikel 179. In het in dit artikel onder *d.* voorgestelde nieuwe lid van artikel 27 van de Wet op de vervreemding van landbouwgronden vervalt: 106, vierde lid.

Artikel 180. In de in dit artikel onder *a.* voorgestelde nieuwe tekst van de eerste zin van artikel 21, eerste lid, van de Ruilverkavelingswet 1954 wordt in plaats van „waardering” gelezen: waarmerking.

Het bepaalde onder *d.* wordt gelezen: Het derde lid van artikel 21 wordt vierde lid.

Onder *e.* wordt de zinsnede „Het vierde lid wordt vijfde lid” vervangen door: Het vierde lid van artikel 21 wordt vijfde lid.

Artikel 182. In het vierde lid van het onder artikel 182 voorgestelde artikel 56b van de Zegelwet 1917 wordt na „ten onrechte” ingevoegd: niet.